

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2022 m. liepos 1 d.
(OR. en)

10596/22

ECOFIN 659
UEM 181
SOC 395
EMPL 267
COMPET 537
ENV 654
EDUC 258
RECH 405
ENER 327
JAI 939
GENDER 118
ANTIDISCRIM 92
JEUN 130
SAN 410

PRIDEDAMAS PRANEŠIMAS

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato
kam: Nuolatinių atstovų komitetui (COREPER II) / Tarybai
Dalykas: ECOFIN tarybos išvadų dėl 2021 m. fiskalinio tvarumo ataskaitos projektas

Delegacijoms pridedamas Tarybos išvadų dėl 2021 m. fiskalinio tvarumo ataskaitos projektas, kurį 2022 m. birželio 29–30 d. parengė Ekonomikos ir finansų komitetas.

2021 M. FISKALINIO TVARUMO ATASKAITA

– ECOFIN tarybos išvadų projektas –

Taryba (ECOFIN):

1. PALANKIAI VERTINA Komisijos parengtą 2021 m. fiskalinio tvarumo ataskaitą, kurioje pateikiamas naujausias fiskalinio tvarumo rizikos Europos Sąjungoje vertinimas, grindžiamas sustiprintu daugialypiu požiūriu ir 2021 m. ataskaita dėl senėjimo. PRIPAŽIŠTA metodinius ataskaitos pagerinimus, visų pirma tai, kad supaprastinta ir patobulinta skolos tvarumo analizė, be kita ko, atsižvelgiant į dėl priemonės „NextGenerationEU“ padarytų investicijų poveikį vidutinės trukmės laikotarpio BVP augimui, ir tai, kad analizėje pateikta su klimato kaita susijusios fiskalinės rizikos analizė, kartu pažymint, kad iki šiol neatsižvelgta į dėl priemonės „NextGenerationEU“ padarytų investicijų potencialų poveikį vidutinės trukmės laikotarpio BVP augimui. DAR KARTĄ PATVIRTINA, kad Komisijos fiskalinio tvarumo analizė atlieka įvairias funkcijas, be kita ko, joje nustatoma potenciali fiskalinė rizika ES šalyse ir pateikiama informacija, kuria remiantis nustatomi politikos reikalavimai ir rekomendacijos Stabilumo ir augimo pakto bei Europos semestro kontekste. PRIPAŽIŠTA, kad atnaujintame Komisijos pavasario dokumentų rinkinyje iš esmės patvirtinami 2021 m. fiskalinio tvarumo ataskaitoje nustatyti faktai, išskyrus kelis pastebėtus rizikos klasifikacijos pakeitimus.

2. ATKREIPIA DĖMESĮ į Komisijos vertinimą, kad, nors išlieka fiskalinio ir makroekonominio pažeidžiamumo atvejų, apskritai daugelyje valstybių narių neišvengiama fiskalinė rizika yra menka. Finansavimas pagal priemonę „NextGenerationEU“ ir numatomas investicijų pagal Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę poveikis augimui atlieka svarbų trumpalaikės rizikos švelninimo vaidmenį. Vis dėlto, trumpalaikį pažeidžiamumą didele dalimi lemia didelė skola, kuri dar padidėjo dėl COVID-19 krizės, ir kardinaliai neigiamų grynujų tarptautinių investicijų pozicijų kai kuriose valstybėse narėse.

3. ATKREIPIA DĖMESĮ, kad iš Komisijos vertinimo matyti, jog, nesikeičiant politikai, vidutinės trukmės laikotarpiu kelios valstybės narės susidurs su didele rizika, daugiausia dėl didelės valdžios sektoriaus skolos ir kylančių skolos trajektorijų, atspindinčia silpną pradinę fiskalinę poziciją, o tam tikrais atvejais ir prognozuojamą su senėjimu susijusių viešųjų išlaidų padidėjimą, taip pat jautrumą nepalankiems sukrėtimams, įskaitant mažiau palankų palūkanų normų ir BVP augimo tempo skirtumą. PRIPAŽIŠTA, kad vertinime atsižvelgiama į papildomus veiksnius: viena vertus, papildomu rizikos šaltiniu laikomi neapibrėžtieji išsipareigojimai, visų pirma susiję su vyriausybės garantijomis, kita vertus, riziką švelninančiais veiksniais laikoma visų pirma dėl ilgesnių vidutinių terminų geresnė valdžios sektoriaus skolos struktūra ir numatomas palankus pagal Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę įgyvendinamų struktūrinių reformų poveikis. PAŽYMI, kad ekonominė perspektyva dėl Rusijos agresijos karo prieš Ukrainą pasižymi išimtinu netikrumu, o padidėjusi infliacija kelia iššūkių.

4. ATKREIPIA DĖMESĮ, kad iš Komisijos vertinimo matyti, jog, nesikeičiant politikai, ilguoju laikotarpiu kelios valstybės narės susidurs su didele rizika, daugiausia dėl prognozuojamo su senėjimu susijusių išlaidų padidėjimo, o tam tikrais atvejais – dėl su didele valdžios sektoriaus skola susijusio pažeidžiamumo. PRIMENA didelius iššūkius viešųjų finansų tvarumui ilguoju laikotarpiu dėl demografinių pokyčių.

5. PRIPAŽIŠTA, kad didelė valdžios sektoriaus skola gali trukdyti ekonomikos augimui ir susilpninti valstybių narių gebėjimą taikyti anticiklinio stabilizavimo priemones gilėjant ekonominiam nuosmukiui ir gali pasireikšti neigiamu šalutiniu poveikiu, visų pirma euro zonoje.

6. PABRĖŽIA, kad 2021 m. fiskalinio tvarumo ataskaitoje nustatyta, kad susiklosčius atitinkamoms ekonominėms sąlygoms reikia vykdyti tokią fiskalinę politiką, kurios tikslas yra pasiekti apdairią vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinę būklę ir užtikrinti skolos tvarumą, kartu didinant investicijas, be kita ko, siekiant atsižvelgti į žaliąją ir skaitmeninę pertvarkas. PRIPAŽIŠTA, kad svarbus elementas mažinant fiskalinio tvarumo riziką bus planuotų struktūrinių reformų įgyvendinimas, be kita ko, pagal Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę ir laikantis per Europos semestrą pateiktų, konkrečioms šalims skirtų rekomendacijų. PABRĖŽIA, kad apibrėžiant atitinkamą įvairių sričių politikos derinį, skirtą fiskalinio tvarumo iššūkiams įveikti, daugiausia dėmesio reikėtų skirti augimo didinimui, patikimiems viešiesiems finansams, be kita ko, pertvarkant pensijų, sveikatos priežiūros ir ilgalaikės priežiūros sistemas, ir makrofinansinio stabilumo užtikrinimui. PAŽYMI, kad klimato kaitos iššūkis verčia valstybes nares vis dažniau atsižvelgti į klimato kaitos poveikį joms planuojant biudžetą ir į veiksmingą to poveikio švelninimo ir prisitaikymo politiką.

7. DAR KARTĄ PATVIRTINA, kad reikia toliau vykdyti atitinkamus politikos veiksmus visose su senėjimu susijusiose srityse, atsižvelgiant į konkrečią kiekvienos šalies padėtį, kartu vengiant priemonių, kurios pakenktų jau vykdomų tvarumą skatinančių reformų eigai. Be kita ko, tai būtų tolesni veiksmai siekiant padidinti faktinį pensinį amžių, be kita ko, skatinant ilgiau ir aktyviau dalyvauti darbo rinkoje ir vengti anksti iš jos pasitraukti, kartu atsižvelgiant į tikėtinos gyvenimo trukmės raidą nustatant pensijų sistemas.

8. RAGINA valstybes nares, ypač tas, kurių tvarumo rizika vidutinės trukmės laikotarpiu yra didelė, laikotarpiu po 2023 m. vykdyti fiskalinę politiką, kurios tikslas – pasiekti apdairią vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinę būklę ir užtikrinti patikimą ir laipsnišką skolos mažinimą ir fiskalinį tvarumą vidutinės trukmės laikotarpiu, vykdant laipsnišką konsolidavimą, investicijas ir reformas atsižvelgiant į konkrečioms šalims skirtas rekomendacijas. PRAŠO valstybių narių ir Komisijos į ataskaitoje nustatytus faktus atsižvelgti savo analizėse, tolesniuose politikos reikalavimuose ir rekomendacijose, rengiamuose įgyvendinant Stabilumo ir augimo paktą ir Europos semestrą. Taryba ir Komisija toliau reguliariai stebės šias viešųjų finansų tvarumo strategijas ir pokyčius, be kita ko, į savo vertinimą įtraukdamos naujus makroekonominių ir finansinių sąlygų, fiskalinės politikos ir struktūrinių reformų pokyčius, visų pirma pensijų, sveikatos priežiūros ir ilgalaikės priežiūros sistemų srityse;

9. PRAŠO Komisijos savo reguliariai atliekamą, išsamų bendrą viešųjų finansų tvarumo vertinimą atlikti 2025 m. pradžioje, be kita ko, pasinaudojant atnaujintomis su senėjimu susijusių išlaidų projekcijomis, kurios bus pateiktos 2024 m. ataskaitoje dėl senėjimo, ir laiku informuoti atitinkamus Tarybos parengiamuosius organus apie atitinkamas skolos tvarumo analizės rengimo metodikos peržiūras. Tai apima tolesnį viešųjų finansų tvarumo vertinimo metodikų tobulinimą ir tolesnį su klimato kaita susijusios fiskalinės rizikos analizės darbo vykdymą bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis. PRAŠO Komisijos kartkartėmis reguliariai atnaujinti Komisijos tvarumo vertinimą (parengiant skolos tvarumo stebėsenos ataskaitą). Ekonomikos ir finansų komitetas ir Ekonominės politikos komitetas turėtų atsiskaityti Tarybai nuodugnaus bendro vertinimo pagrindu.
